

2021-07-

Az Alkotmánybíróság

részére

székhelye: 1015 Budapest,

Donáti u. 35-45.

Budapest Környéki Törvényszék

Polgári Kollégiuma

I. fokú szakág

Érk.:

2021-07-15

Érk. módja: személyesen / postán / elektronikusan
gyűjtőládában / e-mail-en / faxon

Példány: ..... Melléklet: ...../

Ügyszám: 21 P.20.175/2019/

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/02910-0/2021 az első fokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék útján,	
Érkezett: 2021 JÚL 26.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 10 db	<i>Ju</i>

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

indítványozók – akiket az ügyvédi meghatalmazás alapján, jelen eljárásban a Dr. Sallai Ügyvédi Iroda (képv.: dr. Sallai László ügyvéd, székhely: az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő.

Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla I.Pf.20.064/2021/11. sz. ítéletének, valamint az elsőfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék 21. P.20.175/2019/42. sz. ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

Kérelmünk indokolásaként bevezetésként az alábbiakat adjuk elő:

Az indítványozók szerint, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az: a tisztességes eljáráshoz való joghoz, tartozik-e az hogy a bíróságok a pert, a felperes kereseti kérelme szerint, felperesi tényállítások, ajánlott bizonyítási indítványok és jogi érvelések, valamint alperesi tényállítások, ajánlott bizonyítási indítványok és jogi érvelések alapján tárgyalják le, azaz a bíróságoknak nem elegendő formálisan megfelelni, a Pp. előírásainak a tényállás tisztázása, a jogi indokolás tekintetében, hanem annak érdemben kell az ügyre vonatkoztatva a tényállást tisztázni és jogi indokolást adni.

Az indítványozók szerint, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az is, hogy az alkotmány illetve az alaptörvény által is védett jog, elenyészhet-e bizonyos körülmények között és hogy hogyan kell a bíróságoknak eljárniuk két alkotmányos jog ütközése esetén.

Az indítványozók szerint, ha két alkotmányos jog ütközik egymással, a bíróságnak meg kell állapítani azt, hogy a tényállás szerint a hivatkozott jogsérelmek valóban fennállnak-e (ha nem így lenne, akkor az alkotmányos jog relativizálná), és ha fennállnak, meg kell állapítani

azok sérelmét, és a sérelemdíj megítélése, illetve elutasítása során kell értékelnie azt, hogy felperesi vagy alperesi alkotmányos jog élvez-e erősebb védelmet.

Sem a vitatott elsőfokú döntésben, sem a vitatott másodfokú döntésben a bíróság nem vizsgálta azt, hogy az alperes által védekezéséként állított méltó lakhatáshoz való jog sérelme fennáll-e és nem vizsgálta azt sem, hogy a peres felek által hivatkozott jog közül melyik élvez elsőbbséget.

Az indítványozók szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a Pp. azon rendelkezését, hogy bármely fél kérésére a fellebbezési szakban tárgyalást kell tartani, a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyhatja-e.

Az indítványozók szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az is, hogy egy polgári peres eljárásban a bíróság jogosult-e arra, hogy először a másodfokú eljárást lezáró döntésben határozzon arról, hogy felperesi pertárgyérték és illetékfizetési kötelezettség meghatározással nem ért egyet, illetve arról, hogy felperesi keresetet másképpen értelmezi, mint amit felperes a keresetben leírt, és amiről az elsőfokú bíróság döntött.

A bírósági eljárásban, a tisztességes eljárás köréhez tartozik az, hogy a bíróságok a pert a felperes kereseti kérelme szerint, felperesi tényállítások, ajánlott bizonyítási indítványok és jogi érvelések valamint alperesi tényállítások, ajánlott bizonyítási indítványok és jogi érvelések alapján tárgyalják le.

Az indítványozók szerint, per definitionem kihatnak az ügy érdemére, a fentiekben felhívott alkotmányossági kérdések.

1.

Törvényi és formai követelmények:

a)

A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

Peres felek között 2009. évig visszanyúló vita van amiatt, hogy a perben felperesek sérelmezték alperes azon magatartását, hogy felperesekkel szomszédos telekhatáron emelt kerítésre az átlátás akadályozása érdekében először lepedőket tett fel, (amelyeket majdnem két és fél éven keresztül kint hagyott), majd az addigra felnövő átláthatatlan növényt futtatott, és később a növények alá sűrű szővésű szövethálót is tett. Felperesi érvelés szerint alperesi magatartás oka részben az, hogy alperes a felperesek terasza mellett lévő pincehelyiséget jogszerűtlenül lakássá alakította, és ennek használatát akarta felperesektől eltakarni. Felperesek sérelmezték azt, hogy alperesi magatartás miatt, felperesek számára a teraszuk és egyedül a teraszról fényt kapó nappalijuk használata, korlátozottá vált és méltatlan körülmények között kellett élniük. A felek között a szomszédjogi perben, bírói egyezség jött létre 2019-ben.

Az egyezséget megelőzően a bíróságok jogerősen elutasították felpereseknek azon kérelmét, hogy szomszédjog megsértése miatt kártérítést fizessen az alperes, valamint azon kérelmüket, hogy szomszédjogi szabályok megsértése miatt alperest tiltsa el a bíróság, a pince lakásként történő használatától. Felpereseknek azon nyilatkozatára, hogy személyüket is sérti alperesi magatartás, a monori bíróság 2017. december 05-i, 17.P.20.788/2017/6. sz. végzésével

megállapította azt, hogy felperesi igény nem szomszédjogi igény, hanem személyiségi jogi igény, amely nem a járásbíróóság hatáskörébe tartozik, és emiatt a személyiségi jogi kérelem tekintetében a pert áttette a Budapest Környéki Törvényszékre. (Felpereseket a bíróság többször felhívta hiánypótlási eljárásban a kérelem pontosítására és a kérelmüket a bíróság többször visszautasította, míg végül a keresetet befogadta. A kereseti kérelem szerint, a felperesek összesen 1 millió Ft összegű sérelemdíj megtérítésére kérték alperest kötelezni (és kérték alperest eltüntetni a pincehasználat tekintetében). A Budapest Környéki Törvényszék, az eljárást az alperesi védekezés alapján megszüntette a 21.P.20.328/2018/5. számú döntésével arra hivatkozással, hogy a monori bíróság döntése azonos jogot bírált el. A döntéssel szemben felperesek fellebbezéssel éltek, a másodfokú bíróság a megszüntetést hatályon kívül helyezte, az eljárás a Budapest Környéki Törvényszéken, 21.P.20.175/2019. ügyszám alatt folytatódott. Az eljárás során, a bíróság anyagi pervezetés során tájékoztatta felpereseket a 2019. év december hó 12. napján tartott tárgyaláson, hogy a másodfokú bíróság gyakorlata szerint, a felpereseknek a kereseti kérelmét meg kell bontani a felek között és meg kell határozniuk azt, hogy a Pp. alapján milyen pertársaság van a felek között. A bíróság továbbá, a tárgyaláson anyagi pervezetés körében tájékoztatta felpereseket arról, hogy nem derül ki az, hogy melyik kijelentést melyik felperes tekintetében állítják becsületsértőnek, és amennyiben a becsületsértés kereseti kérelemben korábban hivatkozott alperesi megjegyzést fenntartják, azokat a bíróságnak egyesével meg kell vizsgálnia. Felperesek a bírósági felhívásnak eleget tettek, és a keresetet megosztották a felhívásnak megfelelően. Felperesi keresetpontosítás egyértelműen leírta azt, hogy felperesek három kereseti kérelmet adtak elő összesen.

Felperesek a kereseti kérelmük benyújtásakor a pertárgy értékét 1.000.000 Ft-ban határozták meg, felperesek bíróság fent hivatkozott pervezetésének való megfelelés érdekében tett, 2021. január 15-i keresetpontosításkor a fenti egymillió Ft-t megosztották a peres felek és a felperesi állítás szerinti három kereseti kérelem között, jogszerűtlen takarás, jogszerűtlen pincehasználat és becsületsértő alperesi kijelentések az eljárás során, de az értéket, a követelést nem növelték, pontosan azért hogy per tárgyának értéke ne nőjön. Felperesek beadványukban hivatkoztak az illetéktörvény 39.§ (2) bekezdése és a Pp. 21. § (1) bekezdése, valamint az illetéktörvény 40. § (1) bekezdése alapján, felperesek tekintetében az általuk előterjesztett igények együttes értékét kell figyelembe venni, így I. rendű felperes tekintetében az illetékalap 650.000 Ft amely után 39.000 Ft illetékkel kell számolni, míg II. rendű felperes tekintetében az illetékalap 350.000 Ft, amely után 21.000 Ft illetékkel kell számolni. Elsőfokú bíróság az eljárás során nem hozott arról határozatot, hogy a pertárgy értéke a felperesek által meghatározottaktól eltérő lenne, a Pp. 22. § (3) bekezdése alapján.

A takarásra vonatkozó tényállás tekintetében felperesek hivatkoztak arra, hogy alperes két és fél évig 2,5 m magasra helyezte ki a lepedőit, majd 2,5 m magas kerítésre sűrűn felfuttatott, rossz hatású örökzöld növényeket, majd sűrű hálót is tett a felperesek terasza köré és részben a terasz mögötti kerítésre, ezzel *elvonta* a felperesek teraszától a fényt és a levegőt, valamint a teraszról nyíló nappalitól a fényt és a levegőt és ezzel alperes jelentősen és hosszantartóan korlátozta felperesek részére, a lakásuk és teraszuk használhatóságát, 2009. március 15-től 2011. nyaráig terjedően. Felperesek keresetének és a tanúbizonyításnak is jelentős eleme volt az, hogy a takarások méltatlan körülményeket eredményeztek, felperesek különösen felhívták azt, hogy a koszos lepedők miatt két és fél évig milyen méltatlan körülmények között éltek, és ez mennyire megviselte felpereseket.

Alperes a felperesi tényállítást és a takarás tényét nem vitatta az eljárásban. Felperesek az alperesi magatartás miatt a monori per irataival, valamint tanúvallomásokkal kívánták igazolni azt, hogy személyükben sérelem érte őket. A bíróság tájékoztatta felperesek arról, hogy amennyiben nem jelképes sérelemdíjat kérnek, felpereseknek igazolniuk kell azt, hogy alperesi jogsértés különösen sérelmes volt. I. rendű felperes ezen bírósági felhívásra, kérte beszerezni az orvosi kezeléséről szóló iratokat, amelyek alátámasztják azt, hogy felperes, az alperesi takarást hogyan élte meg 2009-2011. év során.

A pincehasználatra vonatkozó tényállás tekintetében felperesek hivatkoztak arra, hogy a hatóság nem a pince lakásként való használatát hagyta jóvá alperesek védekezésével ellentétben, hanem a jogszabály alagsor lakásként való használatát hagyta jóvá, így alperes nem hivatkozhat arra, hogy a pincét hatóság jóváhagyása alapján jogszerűen használja. Felperesek hivatkoztak arra, hogy maga az a tény, hogy pince lakásként való hasznosítását a jogszabály nem engedélyezte, valamint a tanúvallomások igazolják azt, hogy a pince lakásként való használata, sérti a szomszéd ingatlan lakóinak személyiségi jogait.

Felperesek becsületsértőnek tekintették, a monori per során megjelenő azon alperesi védekezést, amely szerint alperesnek felperesek szomszédjogot sértő magatartása miatt kellett a felperesi teraszt takarnia. Elsőfokú eljárásban a bíróság alperest felhívta arra, hogy az alperesnek kell bizonyítania: felperesekre vonatkozó megjegyzései valóságok.

Elsőfokú bíróság felperesi kereseti kérelmeket elutasította. Az elutasításban a bíróság, a takarás tekintetében tényállásként felperesi állítással szemben – amelyet az eljárásban alperes nem vitatott – valótlant tényállást állapított meg, és arra sem utalt, hogy milyen bizonyítékok alapján állapította meg a hivatkozott tényállást.

Elsőfokú bíróság a takarás tekintetében a tavasztól őszi tartó takarást nem vizsgálta arra hivatkozással, hogy felperesek korábban szőlőt ültettek így maguk takarták a teraszukat, míg a téli takarás tekintetében megállapította, hogy nem jelentős a fény és a levegő elvétele, így felperesek nem hivatkozhatnak személyiségi jogsértésre. Elsőfokú bíróság a lepedőkkel való takarást, és annak különösen méltatlan voltát nem is értékelte.

Elsőfokú bíróság a pincehasználat tekintetében nem tisztázta azt, hogy a hivatkozott rész pince vagy alagsor, sőt a két fogalmat egymás szinonimájaként használja, az elsőfokú bíróság nem vizsgálta felperesi érvelést, hogy mivel alperesi ingatlanban pince van nem alagsor, és alperes alagsor tekintetében kérte a hatóság jóváhagyását annak lakásként való használatára, alperes nem hivatkozhat arra, hogy a hatóság a pince lakásként való használatát hagyta jóvá. A bíróság szerint felperesek, a monori perben vesztes helyzetük miatt, nem hivatkozhatnak személyiségi jogvédelemre.

Elsőfokú bíróság, a becsületsértő megjegyzések tekintetében az egyik kijelentésre ki sem tért, míg a másik kettő tekintetében azokat alperesi véleményként értékelte, sőt – felperesek szerint alaptalanul - megállapította azt, hogy azoknak van ténybeli alapja és egyébként sem alkalmasak a becsületsértésre.

A döntésében a pertárgy értéket és ez alapján felperesek által fizetendő illetéket, a felperesek által meghatározott pertárgyérték számítás szerint határozta meg.

Felperesek elsőfokú döntéssel szemben fellebbezést nyújtottak be és tárgyalás tartását kérték.

A Fővárosi Ítéletábrla, mint másodfokú bíróság a 1. Pf.20.064/2021/5. sz. végzésével arról rendelkezett, hogy nem tartja meg a 2021. április 22-re meghirdetett tárgyalást. Felperesek 2021. március 23-i beadványukban hivatkoztak arra, hogy a 112/2021. (III. 6.) Kormányrendelet nem irányadó a bíróság által 2021. április 22-re kitűzött tárgyalásra, és kérték a tárgyalás megtartását. Másodfokú bíróság nem csak hogy nem tartott tárgyalást az ügyben és nem is reagált a kérelemre, de (és) az ítéletben nem is indokolta meg azt, hogy miért ne lenne felperesek érve megfelelő.

Másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a perköltség tekintetében módosította, felemelve az elsőfokú bíróság által megállapított perköltséget, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú bíróság ítélete szerint, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a takarás tekintetében helyes, másodfokú bíróság nem indokolta azt, hogy felperesi kereset és felperesi fellebbezésben részletesen is leírtakat, miért nem tartotta relevánsnak a tényállás tekintetében.

Másodfokú bíróság szerint, a felperesek sérelmét takarás tekintetében alapvetően nem alperesi magatartás, hanem az ingatlan helyzete eredményezte. Felpereseknek a koszos lepedők miatti méltatlan körülményeket a bíróság nem vizsgálta arra hivatkozással, hogy felperesek kereseti kérelme nem terjedt ki arra: a koszos lepedők miatti személyiségi jogsérelmet a bíróság értékelje. Indítványozók szerint felperesi kereseti kérelem nem a levegő és a fény elvételére, hanem a tíz éven keresztül tartó különböző takarások miatti személyiségi jogsérellem elbírálására, amelyben a lepedők 2,5 évig való fenntartása önmagában is sértő, míg a növények és a sűrű szövésű háló amiatt sértő, mert azzal alperes elvette a felperesektől a levegőt és a fényt.

A másodfokú bíróság nem vizsgálta azt sem, hogy valós-e azon alperesi védekezés, amely szerint felperesi magatartás miatt volt szükséges a takarás. A másodfokú bíróság, a felperesi érvelés ellenére nem vizsgálta azt, hogy két egymással szemben álló személyiségi jogsértés esetén, melyik jog az erősebb.

A pince lakásként való használata tekintetében a bíróság nem tisztázta azt, hogy a hivatkozott rész pince vagy alagsor, sőt a két fogalmat egymás szinonimájaként használja. Sem az elsőfokú bíróság, sem a másodfokú bíróság nem vizsgálta felperesi érvelést, hogy mivel alperesi ingatlanban pince van és nem alagsor, viszont az alperes alagsor tekintetében kérte a hatóság jóváhagyását, annak lakásként való használatára, alperes nem hivatkozhat arra, hogy a hatóság a pince lakásként való használatát jóváhagyta. A bíróságok szerint, a felperesek a monori perben vesztes helyzete miatt nem hivatkozhatnak személyiségi jogvédelemre. Felperesek megjegyzik, hogy másodfokú bíróság tényállásellenesen állapította meg azt, hogy a takarás tekintetében a monori bíróság felperesek keresetét elutasította volna (a monori bíróság elutasító döntését a másodfokú bíróság kétszer is hatályon kívül helyezte arra tekintettel, hogy a bíróság nem vizsgálta felperesek jogainak sérelmét, csupán alperes jogaira hivatkozott az elutasítás során, míg végül peres felek egyezséget kötöttek).

Másodfokú bíróság a becsületsértő kijelentések tekintetében arra hivatkozással utasította el felperesi keresetet, hogy egy bírósági eljárásban a peres felek az eljárásban védekezésként

bármit mondhatnak, azaz peres eljárásban tett kijelentés tekintetében nem lehet személyiségi jogsértésre hivatkozni.

Másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatva az I. és II. rendű felperes által személyenként fizetendő illeték összegét 144.000 (száznegyvennégyezer) forintra felemelte, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Másodfokú bíróság kötelezte felpereseket, hogy „az államnak személyenként – az állami adóhatóság felhívásában szereplő határidőben, módon és számlára – 192.000 (százkilencvenkétezer) forint fellebbezési illetéket” fizessenek meg. Azaz másodfokú bíróság, megváltoztatta az elsőfokú bíróságnak a pertárgy értékére és a keresetek számára vonatkozó döntését is, ezzel felperesek számára az általuk meghatározott pertárgyérték és illetékszámítás alapján számítandó összesen 60.000 Ft elsőfokú illetéket és 80.000 Ft másodfokú illetéket felemelte, összesen 672.000 Ft illetékre, és megváltoztatta a kereseti kérelmek számát is, így tartalmát is.

b)

A jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság I. Pf.20.064/2021/5. sz. döntésével szemben jogorvoslati lehetőség nem biztosított, tekintettel arra, hogy az a másodfokú bíróság jogerős döntése. Indítványozók felülvizsgálati eljárást **nem** kezdeményeztek tekintettel arra, hogy a Pp. korlátozó rendelkezése miatt, nem is lehet felülvizsgálati eljárást indítani az illeték megfizetésre kötelezés tekintetében. Az indítványozók perújítást nem kezdeményeztek. Az indítványozók megjegyzik, hogy tekintettel a másodfokú bíróság döntésére a pertárgyérték és az illeték tekintetében, a felülvizsgálati eljárás illetve indítványozókra, mint felperesekre jelentős pénzügyi terhet róna.

Felperesek tudomása szerint, alperes sem kezdeményezett sem felülvizsgálati, sem perújítási eljárást.

c)

Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje:

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság jelen alkotmányjogi panasszal vitatott I.Pf.20.064/2021/5. sz. számú ítéletét, a felperesek részére - jogi képviselőjük útján -, elektronikus formában küldte meg 2021. május 19-én.

Nyilatkozunk arról, hogy az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közzétételétől számított 60 nap) megtartásra került.

d)

Az indítványozó érintettségének bemutatása:

Indítványozók a vitatott bírósági döntés felperesei, a bírósági döntés felperesek jogait érinti.

e)

Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés:

Az alábbiakban megismételjük a bevezetőben már ismertetett alábbi álláspontunkat.

A bírósági eljárásban a tisztességes eljáráshoz való joghoz tartozik az, hogy a bíróságok a pert a felperes kereseti kérelme szerint, felperesi tényállítások, ajánlott bizonyítási indítványok és jogi érvelések, valamint alperesi tényállítások, ajánlott bizonyítási indítványok és jogi érvelések alapján tárgyalják le.

Amennyiben a bíróság nem állapítja meg a tényállást, sérül a feleknek a tisztességes eljáráshoz való joga. Jelen esetben elsőfokú bíróság sem tárta fel teljes egészében a tényállást, illetve a valós tényállástól eltérő tényállást állapított meg, míg a másodfokú bíróság döntéséből nem derül ki az, hogy milyen tényállást állapított meg. A bírósági érvelésből egyértelmű az, hogy felperes által állított tényállást a bíróság figyelmen kívül hagyta, az azonban nem derül ki, hogy milyen indokok alapján nem tekintette relevánsnak azt, hogy felperes állítása szerint alperes körülbelül 10 éven keresztül takarta a felperesi teraszt különböző módokon és ezzel megsértette felperesek személyhez fűződő jogát és méltó lakhatáshoz való alkotmányos jogát, annak ellenére, hogy alperes sem tagadta a takarást, csupán arra hivatkozott az eljárásban, hogy erre felperesi magatartás miatt volt szükség saját intimitásának védelme érdekében.

Alaptörvény ellenes, hogy a pince lakásként való használata tekintetében a bíróság egyáltalán nem foglal állást abban a tényállási kérdésben, hogy alperes által kialakított lakás pincében vagy alagsorban került kialakításra, azaz alperes joggal hivatkozott-e arra, hogy hatóság jóváhagyásával használja a pincét lakásként. A keresetekben felvetett kérdésekre ugyanis válaszolnia kell a bíróságoknak, azokról nem hallgathatnak.

A becsületsértő kijelentések tekintetében a bíróság egyáltalán nem foglalkozik azzal, hogy alperes mit állított és állításának valóságát tudta-e bizonyítani. Ez különösen sérelmes amiatt is, hogy alperes a személyiségi jogi védekezését is, a felperesek állítólagos zaklató magatartására alapozta, azonban ezt nem tudta az eljárásban igazolni, de ezzel sem elsőfokú bíróság, sem másodfokú bíróság nem foglalkozott.

Amennyiben a bíróság nem indokolja a döntését, sérül a feleknek a tisztességes eljáráshoz való joga. A döntésből nem csak az nem derül ki az, hogy a másodfokú bíróság szerint megvalósult-e felperesek teraszának takarása alperes által vagy sem, hanem az sem, hogy a bíróság felperesek által hivatkozott és felajánlott bizonyítékokat miért nem fogadta el és milyen információ alapján állapította meg a döntése alapjául szolgáló tényállást. A vitatott döntésből nem derül ki az sem, hogy a bíróság szerint alperes magatartása nem sértette a felperesi személyiségi jogot, vagy sértette, de alperes joga előbbre sorol az adott helyzetben, vagy felperesek az ingatlanok helyzete miatt nem is hivatkozhatnak személyiségi jogsérelemre. Mivel a bíróság a tényállást sem tisztázta, a vitatott döntésből nem derül ki az, hogy a bíróság milyen jogi érvelés alapján tekinti alperes pincehasználatát jogszerűnek, és felperesek személyiségi jogánál védendőbb jogoknak.

A bíróságnak a becsületsértő kijelentések tekintetében tett jogi érvelése - annak ellenére, hogy felperesek felhívták a fellebbezésben is -, egyáltalán nem foglalkozik azzal, hogy az alkotmányos jogok védelme csak a szükséges mértékben korlátozható. Az indítványozók

szerint alkotmányellenes azon jogi érvelés, amely szerint egy perben a peres felek bármilyen nyilatkozatot tehetnek, az nem lehet személyiségi jogsértő.

Indítványozók szerint a tisztességhez eljáráshoz való joghoz tartozik az, hogy a másodfokú bíróság bármely fél kérelmére tárgyalást tartson.

A bírósági eljárásban a tisztességes eljáráshoz való joghoz és a jogbiztonság elvéhez tartozik az, hogy a bíróságok a pert a felperes által meghatározott kereseti kérelem keretei között, felperes által meghatározott pertárgyérték és illetékfizetési kötelezettség mellett tárgyalják le. Amennyiben a felperesi kereseti kérelmet a bíróság nem tekinti egyértelműnek, vagy amennyiben nem osztja felperesi állítást a pertárgy értékéről és a fizetendő illetékről, akkor ezt a per érdemi tárgyalását megelőzően kell a másodfokú bíróságnak tisztáznia a peres felekkel. Egy eljárásban a bíróságnak természetesen joga van ahhoz, hogy ne fogadja el felperesi meghatározást a pertárgyértékre, ezt azonban az eljárás elején kell, hogy megtegye, és az eljárást annak függvényében folytathatja csak le, ha felperes és alperes is tisztában van azzal, hogy milyen költségei vannak az eljárásnak. Másodfokú bíróság nem jogosult arra, hogy az erre vonatkozó fellebbezési kérelem hiányában, módosítsa a kereseti kérelem és a pertárgyérték és illetékfizetési kötelezettség tekintetében elsőfokú bíróság által meghatározott kereteket. Sérti a tisztességes eljárás elvét az, ha a másodfokú döntésben megváltoztatja azt, hogy a felperes hány kereseti kérelmet nyújtott be és milyen illetékfizetési kötelezettség terheli a vesztes felet.

Indítványozók szerint per definitionem kihat az ügy érdemére az, ha a másodfokú bíróság nem állapítja meg a tényállást, nem indokolja a döntését, és nem végzi el az alkotmányos jogok összevetését.

Indítványozók szerint per definitionem kihat az ügy érdemére az is, ha a másodfokú bíróság a döntésében felperesi kereseti kérelmeket megváltoztatja és anélkül, hogy elsőfokú eljárásban az új Pp. 22. §-a alapján az illetéket a bíróság a felperes által meghatározottól eltérően állapította volna meg, megváltoztatja a felperes által meghatározott pertárgyérték számítását és így az illetékfizetési kötelezettséget. Indítványozók szerint per definitionem kihat az ügy érdemére az, ha másodfokú bíróság annak ellenére nem tart tárgyalást, hogy a felek a Pp. rendelkezése alapján kérték tárgyalás tartását.

Indítványozók szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a Pp. azon rendelkezését, hogy bármely fél kérésére tárgyalást kell tartani, a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyhatja-e.

Indítványozók szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az is, hogy az alkotmány illetve az alaptörvény által is védett alkotmányos jog elenyészhet-e a körülmények miatt (vitatott döntésben a bíróság szerint a helyzet miatt felperesek nem hivatkozhatnak a méltó lakhatáshoz való jogukra), illetve hogyan kell a bíróságoknak eljárniuk amennyiben a peres felek mindegyike arra hivatkozik, hogy a méltó lakhatáshoz való joga sérült (vitatott döntésben a bíróság alperes által állított jogsérelem fennállóságát nem is vizsgálta és így nem vizsgálta azt sem, hogy a peres felek által hivatkozott jog közül melyik élvez elsőbbséget).

Indítványozók szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az is, hogy az alkotmány, illetve az alaptörvény által is védett alkotmányos jog sérelme megvalósul-e akkor, ha két

alkotmányos jog ütközik egymással, azaz a bíróságnak meg kell-e állapítani a jogsérelmet csak a sérelemdíjat nem kell megítélnie, ha az alperesi jog erősebb. Az indítványozók szerint az, hogy sérül-e a méltó lakhatáshoz való joguk, nem függhet attól, hogy alperes hivatkozik-e jogsérelemre, mert ez relativizálja azt, hogy mi a méltó lakhatáshoz való jog, mint alkotmányos jog.

Indítványozók szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az is, hogy egy polgári peres eljárásban a bíróság jogosult-e arra, hogy először a másodfokú eljárást lezáró döntésben határozzon arról, hogy felperesi pertárgyérték és illetékfizetési kötelezettség meghatározással nem ért egyet, illetve arról, hogy felperesi keresetet másképpen értelmezi, mint amit felperes a keresetben leírt, és amiről az elsőfokú bíróság döntött.

2.

Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a)

Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Magyarország Alaptörvényének I. cikk (3) bekezdése szerint „az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható”.

Magyarország Alaptörvényének Átmeneti Rendelkezései 19. cikk (1) bekezdése szerint „az Alaptörvény rendelkezéseit - a (2)-(5) bekezdésben foglaltak kivételével - a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell”, így az irányadó a jelen esetben is.

A vitatott elsőfokú és másodfokú eljárással, sérült az indítványozóknak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló, többszörösen módosított 1949. évi XX. törvény 59. § (1) bekezdése, és Magyarország Alaptörvénye VI. cikkének (1) és (2) bekezdésében foglalt joga.

A vitatott elsőfokú és másodfokú eljárással sérült indítványozóknak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított, tisztességes bírósági tárgyaláshoz való joga, mivel a másodfokú bíróság jogszabályi rendelkezéssel ellentétben, nem tartott tárgyalást.

A vitatott másodfokú eljárással, sérült az indítványozóknak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági tárgyaláshoz való joga, mivel a másodfokú bíróság nem tisztázta a tényállást, és nem indokolta a döntését.

A vitatott másodfokú eljárással, sérült az indítványozóknak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági tárgyaláshoz való joga, valamint a döntés visszamenő hatályú alkalmazása miatt, az illetékfizetési kötelezettség és a kereset értelmezés tekintetében sérült az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében szabályozott, demokratikus jogállam által biztosított jogbiztonsághoz való joga, mivel a másodfokú bíróság a pert lezáró döntésében, a felek erre irányuló kérelme nélkül és visszaható hatállyal módosította azon kérdést, hogy hány kereseti kérelme van az elsőfokú bíróság által elfogadott pertárgyértéknek és illetékszámításnak.

A vitatott másodfokú eljárásban hozott döntéssel, sérült az indítványozóknak az Alkotmány 59. § (1) bekezdésében és az Alaptörvény XXII. cikkében szabályozott, magánlakás sérthetlensége, és a méltó lakhatáshoz való joga, mivel a döntés alapján felpereseknek ezen joga bizonyos helyzetekben nem áll fenn (a döntés alapján vagy a helyzet miatt eleve nem hivatkozhatnak a jogsértésre indítványozók).

b)

A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása:

Tényállás tisztázásának hiánya és az indokolás hiánya

Amint a 6/1998. (III. 11.) AB határozat kimondja, és amint azt a későbbi döntések alapján az Alkotmánybíróság elvi jelentőségű megállapításnak tekinti a „tisztes eljárás” (fair trial) követelménye nem egyszerűen egy a bíróságnak és az eljárásnak itt megkövetelt tulajdonságai közül (ti. mint „igazságos tárgyalás”), hanem az idézett alkotmányi rendelkezésben foglalt követelményeken túl — különösen a büntetőjogra és — eljárásra vonatkozóan — az 57. § többi garanciájának teljesedését is átfogja. Sőt, az Egyezségokmányoknak és az Emberi Jogok Európai Egyezményének — az Alkotmány 57. §-a tartalmához és szerkezetéhez mintát adó — eljárási garanciákat tartalmazó cikkei általában elfogadott értelmezése szerint a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztes eljárás”. Természetesen különbözik egy adott eljárás fair voltának megítélése az abban az ügyben döntő nemzetközi bizottságok vagy bíróság eljárásában a magyar Alkotmánybíróság lehetőségeitől, amely elvont normakontrollt végez. Ez utóbbiban csupán a tisztes eljárás megkövetelte általános ismérvek megállapítására van lehetőség.”

A 35/2002. (VII. 19.) AB határozat szerint „az Alkotmánybíróság már több határozatában értelmezte az indítványozó által hivatkozott „tisztes eljárás” jog” alkotmányos tartalmát. Az Alkotmány az „igazságos tárgyalás” kifejezést használja a „tisztes eljárás” (fair trial) megjelölésére. Az Alkotmánybíróság elvi jelentőségű döntésében, a 6/1998. (III. 11.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh. 1.) rámutatott arra, hogy a tisztes eljárás követelménye az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében foglalt követelményeken túl az Alkotmány 57. § többi garanciájának teljesedését is átfogja. Az Abh. 1. megállapításai szerint „a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztes eljárás”. (ABH 1998, 91., 95.) A bírósági úthoz, a bíróság általi döntéshez való jognak ugyanis szerves része az eljárás minősége: ez adja a bírósághoz fordulás értelmét.

A 1074/B/1994. AB határozat kifejezetten felhívta a figyelmet a következőkre: „Az Alkotmány 57. § (1) bekezdéséből az államnak nemcsak az a kötelezettsége folyik, hogy bírói utat biztosítson a személyek polgári jogi jogvitái esetére, hanem az is, hogy a bírósághoz fordulást valóságosan lehetővé tegye”. (ABH 1996, 452., 453.) A 39/1997. (VII. 1.) AB határozat (a továbbiakban: Abh. 2.) pedig arra a követelményre is rámutatott, hogy a fair

eljárásnak lehetővé kell tennie a jogszerűség érdemi érvényesülését, a hatékony jogvédelem alkalmazását. (ABH 1997, 263., 272.)” .... „Az Alkotmány 57. § (1) bekezdéséből - az Abh. 2. megállapítása szerint - az is következik, hogy a feleknek joguk van arra, hogy az Alkotmány 45. § (1) bekezdésében nevesített bíróság az eljárásba vitt jogait és kötelezettségeiket elbíralja. (ABH 1997, 263., 272.) Ez az alkotmányos garancia fokozott biztosítékot teremt az állampolgárok számára az állammal szemben.”

Amint a 7/2013 (III.1.) AB határozat megállapítja „az Alkotmánybíróság által vizsgált, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposítással megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.”

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e jogági dogmatika elfogadott szabályaihoz.

Indítványozók szerint a fenti alkotmánybírósági gyakorlat alapján alkotmányos jogot sért azon döntés, amely bár hivatkozik tényállásra, jogi indoklásra, azonban azokat értelmezve kiderül az, hogy a hivatkozások csak formális állítások, azok nem megalapozottak.

Indítványozók álláspontja szerint jelen eljárásban vitatott ügyben a bíróságok – így különösen elsőfokú bíróság – a döntésében bár hivatkoztak tényállásra, és hivatkoztak arra, hogy az alkotmányos védelmet is élvező magánlakás sértetlenségéhez fűződő jog tekintetében az összehasonlítást elvégezte arra vonatkozóan, hogy mely jog élvez nagyobb védelmet, a döntésből egyértelműen kiderül az, hogy a bíróság csak állította, de nem végezte el a tesztet az alkotmányos jogok összehasonlítására. A döntések alperes védendő személyiségi jogát sem határozták meg, így értelemszerűen nem is lehetett egy meg nem határozott jogot értékelni. Továbbá azt, hogy elsőfokú bíróság csak formálisan felelt meg a tényállás tisztázása és a jogi indokolása kötelezettségnek, mutatja az is, hogy miközben állítólagosan elvégezte a két védendő személyiségi jog összehasonlítására vonatkozó tesztet, egyidejűleg azzal is érvelt, hogy nem valós az, hogy indítványozók (mint felperesek) által felhívott magánlakáshoz való jog lényegesen sérült volna.

Indítványozók szerint amennyiben egy bírósági döntés csak állítja azt, hogy a tényállást tisztázta, és csak állítja azt, hogy a jogi értékelést elvégezte, a döntés sérti a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jogot.

Alkotmányos jogsérelem relativizálása

Indítványozók ismételten hivatkoznak a fentebb idézett 6/1998. (III. 11.) AB határozatra, a 35/2002. (VII. 19.) AB határozatra, valamint a 1074/B/1994. AB határozatra a tisztességes eljárás tekintetében.

A 6/1998. (III. 11.) AB határozat a tisztességes eljáráshoz való jog meghatározásán túl arra is utal, hogy „az alapjogok korlátozásának e jogok lényeges tartalma a határa: az Alkotmány 8. § (2) bekezdése kimondja, hogy alapvető jog lényeges tartalmát törvény sem korlátozhatja. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint valamely alapjog lényeges tartalmát az a korlátozás sérti, amely — valamely más alapvető jog vagy alkotmányos cél érdekében — nem elkerülhetetlenül szükséges, továbbá, ha szükséges is, a korlátozás által okozott jogsérelem az elérni kívánt célhoz képes aránytalan.”

A 7/2013. (III. 1.) AB határozat továbbá utal arra, hogy „az Alaptörvény 28. cikk első mondata úgy rendelkezik, hogy “[a] bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.” Az Alaptörvény 28. cikke tehát, a bíróságokkal szemben azt a követelményt fogalmazza meg, hogy ítélezésük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék és alkalmazzák.”

Magyarország Alaptörvényének I. cikk (3) bekezdése szerint „az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható”.

Magyarország Alaptörvényének Átmeneti Rendelkezései 19. cikk (1) bekezdése szerint „az Alaptörvény rendelkezéseit - a (2)-(5) bekezdésben foglaltak kivételével - a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell”, így az irányadó a jelen esetben is.

Az indítványozók, mint perbeli felperesek által a perben is hivatkozottak szerint „a magánlakás sérthetlenségéhez fűződő jog olyan alkotmányos alapjog, amely az Alaptörvény I. cikk /3/ bekezdése szerint csak más alapvető jog érvényesülése, illetve alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan az alapjog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Ennek polgári jogi vetülete a tulajdonjogi szabályozásban az, hogy a régi Ptk. 100. § értelmében a tulajdonos a dolog használata során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat, különösen szomszédjait szükségtelenül zavarná, vagy amellyel jogaik gyakorlását veszélyeztetné. ... Az alaptörvény és a régi Ptk. felhívott rendelkezése szerinti szükségességi és arányossági teszt alapján kellett azt vizsgálni a konkrét esetben is, hogy az alperes magatartása - az általa elérni kívánt célhoz képest - mennyiben okozott elkerülhetetlen és arányos érdeksérelmet a felpereseknek. Szomszédok viszonylatában is csak a fenti szükségességi és arányossági teszt és a Ptk. 4. /1/ bekezdése szerinti jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelő kölcsönös együttműködésből vezethető le az, hogy az adott esetben egy terület kamerával történő megfigyelése és/vagy képfelvétel készítése jogsértő-e vagy sem (A Győri Ítéltábla Pf.20130/2015/6. BDT 2009.11/188; BH 1993.361.)” A Győri Ítéltábla Pf. 20130/2015/6. számú határozata arra is kitér, hogy pld.

„az alperes pusztán az általa állított korábbi tulajdon elleni cselekmény megismétlődésének veszélye miatt - annak megelőzése és bizonyíthatósága érdekében - megfigyeléssel és/vagy ellenőrizhetetlen felvételkedzéssel zavarja meg a felperesek magánéletét. ... ilyen eljárás az azzal elérni kívánt céllal (más eljárásokban az igazság kiderítése, vagyonvédelem) nem tekinthető szükségesnek és arányosnak.”

A fentiek alapján jelen esetben alperesnek az intimitáshoz való joga – amelyre alperes 2009-ben csak akként hivatkozott, hogy nem akarta, hogy felperesek rálássanak alperesi ingatlanra –, nem indokolhatja azt: a felperesek lakáshasználathoz való joga az eset szerinti mértékben korlátozható legyen. Nem vitatottan alperes számára a helyi építési szabályzat sem engedte meg azt, hogy zárt kerítést építsen, azaz alperes intimitás iránti igénye miatti takarást a helyi építési jog sem engedte meg. Ehhez képest alperes a lepedővel, a szövettakarással és a sűrű növényzettel tömör kerítésszerű takarást alakított ki 10 éven keresztül és elsőfokon eljáró bíróság ítélete ezt nem csak, hogy jogszerűnek tekintette, de még azt sem értékelte, hogy milyen megalázó módon takarta el felpereseket alperes.”

Egyik bíróság sem vizsgálta azt, hogy alperes milyen jogot kívánt a magatartásával védeni, és valós-e az alperesi hivatkozás arra, hogy alperesnek is védeni kell a méltó lakhatáshoz való jogát felperesekkel szemben. Mivel a bíróságok nem tisztázták a tényállást, az arányosítási tesztet sem végezheték el.

Bár a döntés hivatkozik arra, hogy az Alkotmánybíróságnak nem feladata a konkrét ügyben hozott döntés és jogszabályértelmezés felülvizsgálata, mert ez a bírói mérlegelés körébe tartozik, indítványozók szerint viszont az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy az Alaptörvénnyel összhangban értelmezi-e a bíróság a méltó lakhatáshoz való jogot. Amennyiben azt állapítja meg, hogy vannak olyan körülmények, amikor a helyzet miatt az indítványozók nem hivatkozhatnak a méltó lakhatáshoz való jogra (mivel másképpen nem értelmezhető a másodfokú bíróság azon érvelése, hogy felperesek jogsérelmét elsősorban a helyzet és nem az alperesi magatartás okozta), illetve amennyiben a bíróság, a két alkotmányos jog ütközése esetén nem vizsgálja ezeknek az egymáshoz való viszonyát.

A fentiek alapján, egy bírósági döntés sérti az alkotmányos követelményeket - amennyiben a felek által hivatkozott alkotmányos jog sérelme esetén, nem vizsgálja meg azt, hogy melyik fél milyen jogra hivatkozik, és nem mérlegeli azt, hogy ezeket egymással szembeállítva, melyik jog védelme az erősebb. A vitatott eljárásban, sem elsőfokú bíróság, sem másodfokú bíróság nem vizsgálta azt, hogy alperes által hivatkozott személyiségi jog sérelem valóban fennállt-e, így azt sem mérlegelte, hogy a két hivatkozott jog közül, melyik élvez erősebb védelmet. Emiatt a bíróság döntése alkotmányellenes.

Másodfokú döntés tárgyalás tartása nélkül

Indítványozók ismételten hivatkoznak a fentebb idézett 6/1998. (III. 11.) AB határozatra, a 35/2002. (VII. 19.) AB határozatra, valamint a 1074/B/1994. AB határozatra a tisztességes eljárás tekintetében.

Indítványozók szerint, a polgári perrendtartásnak a tárgyalás tartására vonatkozó szabályozása jogszabályi rendelkezés nélkül nem hagyható figyelmen kívül. Amennyiben a bíróság nem tart tárgyalást, ez a hiányosság per definitionem sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot.

A Pp. alapján a peres felek kérelme esetén, a másodfokú eljárásban tárgyalást kell tartani.

A másodfokú bíróság a jelen esetben, a 112/2021 (III. 6.) Kormányrendeletre hivatkozással nem tartott tárgyalást.

Az indítványozók a 2021. március 21-i beadványukban leírták, hogy a „112/2021. (III.6) Kormányrendelet nem irányadó a T. Bíróság által 2021. április 22-re kitűzött tárgyalásra, tekintettel arra, hogy a rendelet 27. §-ának hatálya a szigorított védekezés időszakára terjed ki a Kormányrendelet 21. §-a szerint („21. § A szigorított védekezés ideje alatt a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952-es Pp.), valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.), továbbá a Kivezető tv. rendelkezéseit az e rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”) A szigorított védekezés ideje a Kormányrendelet 1. §-a alapján a 2021. április 5-ig terjedő időszak. („1. § Az e rendelet hatálybalépése és 2021. április 5-e közötti időszak (a továbbiakban: szigorított védekezés”) Bár a hivatkozott 27. § (2) bekezdés általános megfogalmazást tartalmaz, a fenti 21. § alapján csak a szigorított védekezés idejére kiírt tárgyalásokra lehet alkalmazni az eltéréseket. A fentiekre tekintettel továbbra is kérjük a tárgyalás tartását”.

A másodfokú bíróság ennek ellenére nem tartott tárgyalást, és a döntésében még indokolás sincsen arra vonatkozóan, hogy felperesi érvelést miért nem tartotta megalapozottnak.

Az indítványozók álláspontja szerint, sérti a tisztességes eljárás alkotmányos elvét az, ha a bíróság a Pp. rendelkezése ellenére nem tart tárgyalást. A bíróság helytelen jogértelmezése arról, hogy a 112/2021. (III.6.) Kormányrendeletre alapján mikor nem kell tárgyalást tartania, nem mentesíti a bíróságot a tárgyalás megtartási kötelezettsége alól. Az hogy a jelen esetben a bíróság nem foglalkozott felperesi beadványban leírtakkal, az indítványozók számára azt igazolta: a bíróság nem tudta megvédeni a döntését, hogy nem kell tárgyalást tartania, és mivel a másodfokú bíróság döntése, egy végső döntés a felperesek részére, nincs is lehetőségük ezzel szemben jogorvoslattal élni.

Kereseti kérelmek és pertárgyérték és illetékfizetési kötelezettség megváltoztatása másodfokú eljárásban

Indítványozó szerint sérti a tisztességes eljárás és a jogbiztonság alkotmányos követelményét az, ha a másodfokú bíróság az eljárást záró döntésében – kérelem nélkül eltér az elsőfokú bíróság által meghatározott keretektől abban a kérdésben, hogy mi a kereset és mi a pertárgy értéke, és ebben a kérdésben bármely peres felet kötelező döntést hoz.

A 2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról 2.§-a alapján egyértelmű abban a kérdésben, hogy a perben az ügy ura a felperes, illetve a védekezés tekintetében az alperes, a bíróság a felek kérelméhez a jogszabályban meghatározott néhány kivételtől eltekintve kötve van. A Pp. 170. §-a kimondja, hogy a felperesnek, a keresetlevélben fel kell tüntetnie a kereseti kérelmét, a pertárgy értéket és az illeték számítását is. Amennyiben ezt nem teszi meg, vagy nem megfelelően teszi meg a bíróságnak a Pp. 176. § (2) bekezdése alapján hiánypótlásra kell felhívnia a felet, és ha felperes a hiánypótlásnak nem tesz eleget, a bíróságnak a keresetet vissza kell utasítania.

Az indítványozók álláspontja szerint, amennyiben a perben keresetmódosítás eredményeképpen állapítaná meg a bíróság azt, hogy a kereseti kérelem vagy a pertárgyérték

számítás nem megfelelő, akkor a keresetmódosítást addig a bíróság nem fogadhatja be, amíg a keresetmódosítás miatti amíg a kérdést, a bíróság nem tisztázta.

Amennyiben a bíróság jogosult lenne arra: anélkül, hogy a feleket előzetesen tájékoztatná arról, hogy felperesi keresettől eltérően határozza meg a pertárgy értékét és az illetékfizetési kötelezettséget, sérülne az az elv, hogy a felek az ügy urai. A hivatkozott perben értelemszerű az, hogy amennyiben a bíróság a pontosított kereseti kérelem befogadásakor tájékoztatta volna peres feleket arról, hogy a pertárgy értéket másképpen határozza meg, és a kereseti kérelmet is másképpen határozza meg, mint ahogy azt felperesek tették, a felpereseknek lehetősége lett volna eldönteni, hogy kívánják-e a pert lefolytatni. A másodfokú bíróság a döntésével megfosztotta feleket ezen döntési joguktól.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, hogy az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését: az indítványozók nem kezdeményezték a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

b) Ügyvédi meghatalmazás (Melléklet)

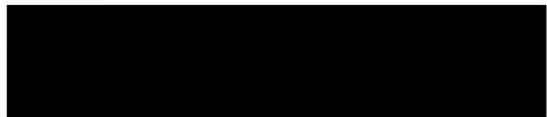
c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról: az indítványozók nem járulnak hozzá a személyes adataik közzétételéhez.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata

1. sz. melléklet - felperesek keresete
2. sz. melléklet - felperesek keresetpontosítása
3. sz. melléklet - elsőfokú ítélet
4. sz. melléklet – felperesi fellebbezés
5. sz. melléklet – másodfokú bíróság döntése arról, hogy nem tart tárgyalást
6. sz. melléklet – felperesi beadvány a másodfokú bíróság felhívására, és arra vonatkozóan, hogy tárgyalást tartását felperesek továbbra is kéri
7. sz. melléklet - másodfokú ítélet
8. sz. melléklet - alperesi ellenkérelem

Budapest, 2021. 07. 12.

Tisztelettel:

dr. Sallai László ügyvéd

